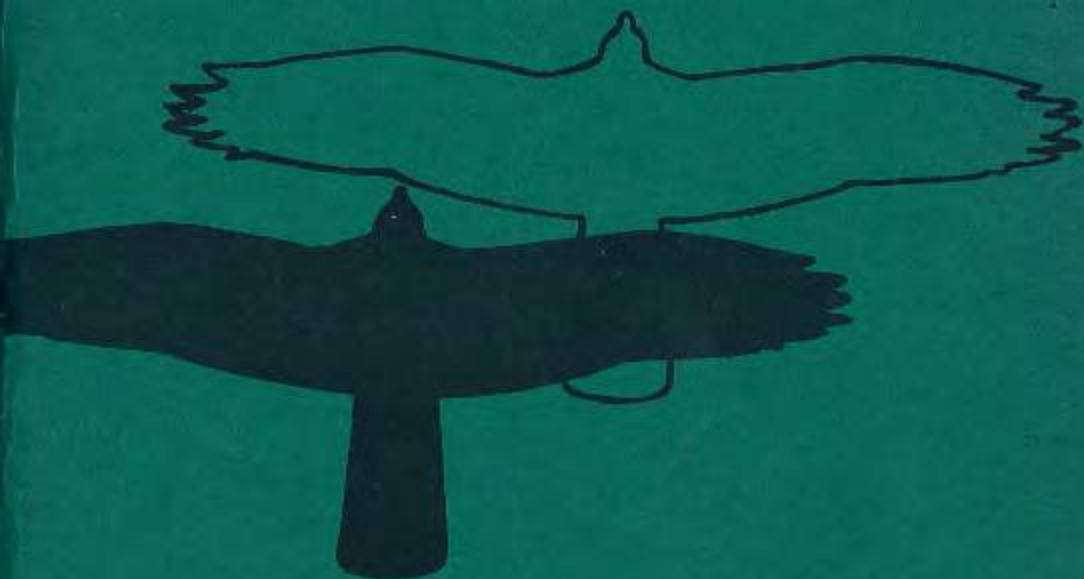

de skor

De SKOR, tijdschrift van de VWG-Texel.

7e jaargang, nummer 3.

INHOUD.

Van de redactie	blz.45
Vliegen Vangen	blz.46
Kalanderleeuwerik op Texel in mei 1988	blz.51
Verhaal uit "Een vederlichte wanhoop", door Koos van Zomeren	blz.54
De eerste Texelse Griel in deze eeuw	blz.56
Waarnemingen nr.39	blz.57

VAN DE REDAKTIE.

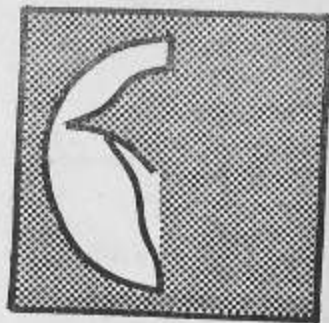
Een mededeling vooraf voor degenen die tevergeefs een agenda zoeken in deze Skor; in verband met de vakantie-tijd worden deze maanden geen speciale activiteiten ge-organiseerd.

Desalniettemin hoeven sommige leden zich in ieder geval binnenkort niet te vervelen: wij zijn namelijk op zoek naar een nieuwe redacteur/redactrice. In verband met toegenomen drukte, zowel thuis als op het werk, wil ik graag met dit werk stoppen. Wie heeft zin elke 2 maanden dit fraaie, veel gelezen (en zelfs in de Tirion-gids genoemde) blad samen te stellen en te typen? Graag opgeven bij ondergetekende. Ook Gerard Nieuwland heeft hulp nodig bij het afwerken van het blad en het verspreiden ervan. Opgeven bij Gerard, tel.4405. (adres: Zeebries 6, 1791 HL DEN BURG.)

Redactie-adres: Sytske Dijkse, Rommelpot 7, 1797 RN DEN HOORN, tel 02226-231, of Eco Mare 02228-741.

Naar Den Hoorn ook graag nieuwe copy, vóór 1 augustus.

Sytske Dijkse

VLIEGEN VANGEN

door
fieke dula

Het feit dat de commerciële visserij op binnenwater economisch niet veel meer voorstelt heeft de Nederlandse samenleving waarschijnlijk behoed voor vervelende conflictsituaties. Zo zou er bijvoorbeeld heel wat geklaagd zijn over de toegenomen aantallen Aalscholvers. Het aantal broedparen van deze soort in Nederland is namelijk toegenomen van 8300 in 1983 tot 12000 in 1986. Dit verschijnsel staat niet op zichzelf. De groei in Denemarken is nog spectaculairder: in dezelfde periode van 5000 naar 9500. Nederland, de beide Duitslanden, Denemarken, Zweden en Polen herbergden in 1987 in totaal 33000 paren Aalscholvers. Vanaf 1980 was er in deze landen sprake van een populatiegroottetoeneming van 20% per jaar (Dansk Orn. Foren. Tidsskrift 81).

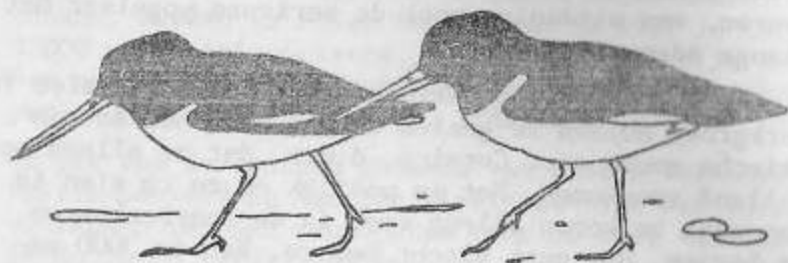
In één van de laatste nummers van Limosa berichten Mardik Leopold en Maarten Platteeuw over het talrijk voorkomen van Jan van Genten voor de kust van Texel in de jaren 1979, 1985 en 1986. Deze concentraties worden in verband gebracht met een tijdelijk massaal voorkomen van jonge haring en gul in de Texelse wateren en het rustige weer in deze periode. Een combinatie van deze factoren zou voor de Jan van Genten een zeer gunstige voedselsituatie hebben opgeleverd. (Limosa 60-3)

Uit het nevenstaande blijkt dat een Texelse vogelaar die wil blijven op vogelgebied niet kan volstaan met het lezen van alleen de Skor. Daarom, met een kleine variatie op de advertenties in het weekblad Vrij Nederland: Lees naast Uw Skor Limosa!

Het SOVON project Punt Transect Tellingen draait nu vanaf 1978 en begint vruchten af te werpen. Voor de decembertellingen is in de loop van de tijd een landelijke toeneming te constateren voor Fuut, Aalscholver, Smient, Krakeend, Holenduif, Turkse tortel en Zwarte kraai. In aantal afgenomen zijn Torenvalk, Kleine mantelmeeuw, Zilvermeeuw, Groene specht, Pimpelmees, Bonte kraai en Huismus. Deze negatieve trend is deels veroorzaakt door de opeenvolgende strenge winters van de laatste jaren, voor de Huismus en de Bonte kraai is het een bevestiging van een al eerder geconstateerde achteruitgang (Limosa 60-3). Het project bewijst opnieuw dat een bundeling van krachten van enkele honderden waarnemers boeiende en belangwekkende resultaten kan opleveren. een uitdaging voor de serieuze vogelaar met een lange adem.

Corsicaanse boomklevers. Weinig leden van de Texelse Vogelwerkgroep zullen ze gezien hebben want het is een endemische soort voor Corsica, d.w.z. dat ze alleen op dit eiland voorkomen. Het is moeilijk om ze te zien te krijgen want ze komen alleen voor in de sparrenbossen in de bergen. Het gaat slecht met ze. Van de 3000 paren aan het eind van de jaren '50 zijn er nu nog maar 2000 over. Voornaamste oorzaak is waarschijnlijk het verminderde aanbod aan geschikte nestgelegenheid. (Biol. Consev. 39). Menig Texels nestkastonderzoeker zal nu denken: daar moet och wat aan te doen zijn, maar dat blijft natuurlijk ook maar een lapmiddel.

Beter gaat het met de Brandgans van Spitsbergen. De op deze eilandengroep broedende populatie overwintert aan de Solway in Schotland en hoort bij een populatie die we dus in Nederland nooit of vrijwel nooit te zien krijgen. In 1953 was de Spitsbergenpopulatie nog maar 300 vogels groot. In dat jaar werd besloten de vogels aan de Solway volledige bescherming te bieden, een jaar later gebeurde dat ook op Spitsbergen zelf. Al in de jaren '60 bleek dat deze bescherming niet zonder effect bleef. De populatie groeide tot 3000-4000 vogels, in 1985 werden er 10.400 geteld. Minder goed gaat het met de Witbuikrotgans van Spitsbergen, een ondersoort die we in kleine aantallen ook wel op Texel zien. Van de 20.000 paren rond de eeuwwisseling waren er in 1955 nog maar 4000 over, in de jaren '70 nog maar 2000. Nadat in 1972 in Denemarken beschermingsmaatregelen van kracht werden gaat het gelukkig weer wat beter met de Witbuikrotgans (Var Fuglefauna 9).

De Texelse Courant blijkt telkens weer een bron van genoeg en ergernis. In een nummer van begin mei wordt een kennelijk aangeschoten ex-commandant der mariniers, de heer J.Gravenstijn, aan het woord gelaten die zo zijn eigen kijk op natuurbeheer blijkt te hebben. Zo meent hij een oplossing gevonden te hebben voor de vraag waarom Dwergsterns liever op het marinekamp in de Mok broeden dan in natuurgebieden: in natuurgebieden word je namelijk "strontziek van al die excursies". Hoewel het misschien niet verstandig is te reageren op borrelpraat van mariniers toch een kleine anekdote. Op 26 april j.l. waren in de Mokbaai weliswaar nog geen Dwergsterns aanwezig maar op de plaats waar ze in het verleden broedden wel ongeveer 150 Rotganzen, enige honderden Scholeksters 300 rustende Eidereenden en enkele tientallen Vissdiefjes. De laatste vogels hebben hier vroeger ook gebroed en zijn in deze tijd van het jaar in de vestigingsfase waarin ze makkelijk te verstoren zijn. Vanaf de veerhaven kon worden waargenomen dat enige mariniers in een rubberboot een landingsoefening meenden te moeten uitvoeren op de voormalige broedplaats waardoor even later spectaculaire wolken vogels door de lucht cirkelden. Een paar minuten later loosde een landingsboot nog eens 15 mariniers die zich te voet een weg baanden door de ex-sternkolonie. Met geweer en al, zich kennelijk volgens de woorden van de heer Gravenstijn, "voorbereidend op rampen en oorlog". Zou de werkelijkheid toch wat ingewikkelder zijn dan meneer Gravenstijn ons doet vermoeden? Uit inventarisaties van SBB blijkt dat op het AOK-terrein al enkele jaren geen Dwergsterns meer hebben gebroed... Uiteraard zal Fieke de laatste zijn om ongenueanceerde beschuldigingen te richten aan het adres van de heren mariniers. Het is immers niet netjes te veronderstellen dat Dwergsterns ook strontziek zouden kunnen worden van mariniers.

Fieke.

Alle illustraties van dit nummer zijn van de hand van Peter van der Wolf, met uitzondering van de Scholeksters op blz. 48. Dit was een illustratie uit een jaarverslag van Vogelbescherming, behorende bij een excursiebeschrijving naar Texel op 17 mei 1924. Wellicht leuke copy voor een volgende Skor! Overigens zijn tekeningen nog steeds zeer welkom bij de redactie!

KALANDERLEEUWERIK OP TEXEL IN MEI 1988.

Op 16 mei, omstreeks 17.00 uur trof ik aan de noordkant van het's Hertogenboschpad, het pad dat door de Muy loopt en in het verlengde ligt van de Muyweg, een grote, leeuwerikachtige vogel aan. Ik ontdekte het dier pas toen hij met een leeuwerik-achtige roep vlak voor mijn voeten opvloog, samen met twee Tapuiten. Wat direct opviel was de grootte van de vogel, alsmede de driehoekig gevormde vleugels, de witte achtervleugelrand en de donkere ondervleugel. Qua formaat en kleur herinnerde de vogel aan een Zanglijster. Ongeveer 60 meter verder streek de vogel neer. In zit vielen de grote zwarte vlekken aan de zijborst op. De algemene indruk was die van een forse, olijfbruine vogel met een zware kop en snavel. Het vermoeden begon te rijzen dat het hier een Kalandarleeuwerik betrof. Dat idee flitste trouwens meteen door me heen toen ik de vogel zag opvliegen; de Kalanders die ik in april op de hoogvlaktes van Turkije was tegengekomen lagen kennelijk nog vers in het geheugen. Dit soort associaties staven geenszins de bewijsvoering. Toch kent, denk ik, iedere vogelaar het bijna instinctieve gevoel van herkenning, juist daar waar het een niet alledaagse vogel betreft. Voor de volledigheid en ter verificatie volgt verderop een beschrijving. Via de portofoon heb ik nog vergeefs geprobeerd collega's te waarschuwen. Wél heb ik aan aantal dia's kunnen maken van de vogel, zowel op de grond als in vlucht. Omdat de Kalandar zich uitermate behoedzaam gedroeg was het niet mogelijk om echt dichtbij te komen. De dia's en de beschrijving zullen zo snel mogelijk ter beoordeling worden voorgelegd aan het CDNA.

De volgende dag hebben Adriaan Dijkse en Arend van Bemmel nog naar de Kalanders gezocht. Helaas, de vogel bleek gevlogen.

Het weer in deze periode werd gekenmerkt door een sterke ZO tot NO-stroming. Veelal stond er een krachtige wind, 6 tot 7 Bf. In voorgaande dagen werden Visarenden, Roodpootvalken, Boomvalken, Paapjes en Bonte vliegvangers in dit gebied waargenomen.

Beschrijving van de Kalanders.

- Kop: forse kop, licht olivbruinkleurig; kruinstreek iets donkerder evenals wangstreek; vage licht-beige oogstreep waarneembaar; licht-beige tot witachtige keel.
- Lichaam: bovendien olivbruin. Zware zwarte vlekken op zijborst. Onderdelen beige-witachtig.
- Bovenvleugel: hand- en armpennen donker olivbruin. Witte achterrand aan binnenvleugel.
- Ondervleugel: zeer donker tot zwartachtig; contrasterend met witte vleugel-achterrand.
- Geluid: typisch leeuwerikachtige rollers: "tsirip-tsirip", gevolgd door heel eigen heldere, melodieuze zang, hoofdzakelijk in vlucht.
- Gedrag: scharrelend in duinroosjesvegetatie. Alert, vaak met uitgestrekte hals om zich heen kijkend. Schrikachtig t.o.v. overvliegende Zilvermeeuwen en Kauwtjes; drukte zich tegen de grond. Vlucht leeuwerik-achtig golvend. Ook "dansend" op één punt met afhangende, snel trillende vleugelslagen.

Determinatie.

Op grond van deze kenmerken lijkt het juist te concluderen dat het hier om een Kalandersleeuwerik (*Melanocorypha calandra*) gaat. Verwarring met de Aziatische kalanders (*M. bimaculata*) en de Kortteenleeuwerik (*Calandrella brachydactyla*) lijkt voor de hand te liggen. Het forse formaat, de in vlucht getoonde witte vleugelachterrand alsmede de zeer donkere ondervleugel sluiten naar mijn mening deze twee mogelijkheden uit. Gelet op de grootte van de zwarte vlek op de zijborst zou het hier om een mannelijk exemplaar kunnen gaan. (Johnson 1982).

Voorkomen.

De Kalanders is een standvogel van het mediterrane gebied. Tot dusver zijn twee waarnemingen van deze soort in Nederland door het CDNA positief beoordeeld (med. E.J. van IJzendoorn). Beide waarnemingen werden in oktober gedaan: resp. 02 t/m 05-10-1960 (Verkerk 1960) en 10-10-1980 (Slinks 1980). De eerste waarneming wordt op dit moment door het CDNA herzien (med. E.v. IJzendoorn), waardoor de waarneming van 16 mei mogelijk de tweede constatering voor Nederland zou kunnen worden. In ieder geval is het de eerste voorjaarswaarneming in Nederland, en natuurlijk de eerste waarneming voor Texel.

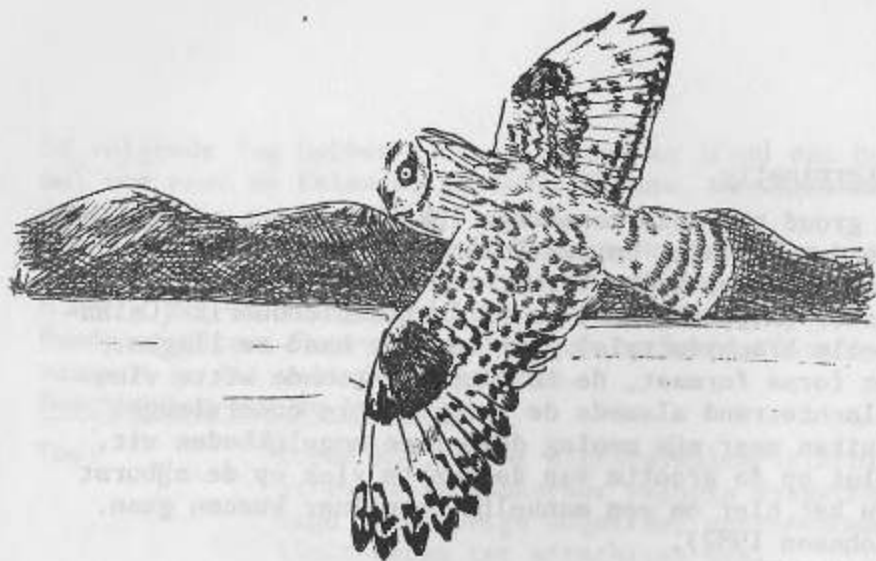
Verwijzing: IJzendoorn, E.J. van, pers. med.

Johnson, Lars. Vogels in hun eigen omgeving Alpen en het Midd. Zeegebied, p. 98-99.

Slinks, Q.L., Kalandersleeuwerik bij Castricum, oktober 1980. Dutch Birding 3: 114.

SOVON 1987, Atlas der Nederlandse vogels, 551-559.

Peter van der Wolf, Bomendiek 6, 1793 AA DE WAAL, Texel.

Het volgende verhaal is, met toestemming van de auteur, overgenomen uit de bundel "een vederlichte wanhoop", geschreven door Koos van Zomeren.

Denk ik aan de velduil, zie ik Texel, de Slufter, die verbluffende vlakke tussen de duinen. Daar heb ik hem leren kennen. Zijn suikerbietachtige lijf, zijn sierlijke vleugelslag, zijn altijd nieuwsgierige gele ogen. Daar ben ik hem jaren achtereen wezen opzoeken. In juni '83 bevond ik me een oceaan en een half continent westelijker, midden in indianenland. Voor dag en dauw reed ik door een glooiende wereld. Een bizon verplaatste zich door kniehoog gras, prairiedonden koesterden zich in de eerste zonnestralen en alle vogelsoorten waren me vreemd. Elke oogopslag trof iets onmiskenbaar Amerikaans.

Ik reed in een Ford Fairmont met automatische versnelling. Telkens als ik op de rem ging staan om mijn

kijker en Petersons Field Guide te grijpen, trapte ik tevens het gaspedaal in. Zoals Klein Duimpje zijn route aangaf met kiezels, zo markeerde ik de mijne met slipsporen. Kwaad kon het niet, want ook de verlatenheid van de weg was onmiskenbaar Amerikaans.

Aan het eind van een lange klim ontvouwde zich plotseling een schitterend vlak vergezicht. De Ford schoof naar de berm.

Net Texel, dacht ik, net de Slufter. Net zo'n onverwachte opening onder de hemel, net zo'n onbestemde roestige kleur, net zo'n buiging van het gras.

Net Texel, dacht ik dus, en op hetzelfde moment gleed een velduil langs. Hij wierp in het voorbijgaan een vorsende blik op mijn gezicht en het kan hem niet zijn ontgaan dat mijn mond openviel. Ik voelde me in de Hof van Gethsemane.

Achteraf heb ik bedacht dat ik misschien eerst de velduil heb gezien, me bliksemsnel naar een vertrouwde omgeving verplaatste en toen pas die ongelooflijke verschijning tot mijn bewustzijn kon toelaten. Maar wat doet dat ertoe? Het moment was voor eeuwig vastgelegd.

Op luie vleugels dreef de uil naar het oosten en toen we elkaar weer op Texel tegenkwamen was hij me net vóór met een knipoog.

"Een vederlichte wanhoop" is uitgegeven bij de Arbeiderspers. Het boek is geïllustreerd door Peter Vos.

DE EERSTE TEXELSE GRIEL IN DEZE EEUW

Drijver vertelt in zijn Texel, het vogeleiland (1957) dat van Oort in het begin van deze eeuw Griele-eieren zag die afkomstig zouden zijn van Texel (daar gevonden tussen 1890 en 1900). Ook andere auteurs noemen broeden aan het eind van de vorige eeuw. Zij baseren zich waarschijnlijk op van Oort. Verder is er nooit iets over enige waarneming op Texel bekend geworden!

Tot 3 mei j.l. toen Harald Hoek, leerling bij S.B.B. en schrijver een inventarisatierondje maakten door het Duinpark. "Wat vliegt die Wulp raar weg", dachten we nog even voordat we hem in de kijker hadden. Toen was het onmiskenbaar: de korte snavel, het grote oog, de lichte vleugelstrepen, de lange vleugels, het dikke kopprofiel. Hij vloog weg en kon niet meer terug gevonden worden....

Adriaan Dijkse

WAARNEMINGEN NR. 39 (april-mei 1988)

Wat een voorjaar! Zo zou het ieder jaar moeten zijn. Veel zon en droog. En veel, heel veel leuke tot bijzondere vogels. Elders in deze Skor kunt u daar ook al over lezen. Wat te denken van Kalandereeuw, Griel, Slangarend, Breedbekstrandloper en Witwangstern? Maar ook van Ooievaar, veel Visarenden en Rode wouwen, Roodmus, Roodkeelpieper, Hop, Bijeneter en Balkan gele kwik? Een aantal van de hier behandelde waarnemingen betreft al broedgevallen. In de volgende Skor(ren) komt daarover nog meer.

Overigens, er kwam een ware lawine van gegevens binnen. Deze aflevering werd samengesteld uit maar liefst ruim 500 meldingen. Dat gaf enkele avonden werk, maar ik ben heel tevreden over jullie! Ga zo door met inzenden.

Het opnemen van waarnemingen in deze rubriek betekent overigens niet dat ze 'officieel' erkend worden voor de Nederlandse lijst. Daartoe moeten de waarnemers beschrijvingen van zeldzaamheden zelf insturen naar de CDNA (Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna, p/a Rolf A de By, Molenstraat 96, 7514 DL ENSCHEDE).

Nu de lijst. Ga er maar even voor zitten want het wordt een lange opsomming.

Parelduiker - 10 en 14-4 1 ex. in zomerkleed naar N bij paal 15 (FM).

Fuut - 2 geslaagde broedgevallen in 't Molenkil (DS). De soort breidt zijn gebied op Texel langzaam maar zeker uit.

Roodhalsfuut - 11-5 1 ex. in zomerkleed in de Mokgeul (CS). Meiwaarnemingen zijn schaars.

Kuifduiker - 11-4 2 exx. N paal 15 (FM).

Geoorde fuut - 4-4 t/m 6-4 1 ex. Muyplas (AB), 29-4 3 exx. IJzeren Kaap (RW), tenminste vanaf 24-4 tot ver in mei 1 m. ex. in zomerkleed in de Geulplas. Broedgeval? Het laatste bekende stamt uit 1967!

Aalscholver - Nog trek(zwerf)beweging op 2-5: 45 exx. N De Slufter (SBB); op 10-5 tenm. 25 exx. op noordelijk deel De Schorren (AD& J. Kuypers).

Roerdomp - naast geregelde waarnemingen in De Geul en enkele in het Grote Vlak (21 en 22-5 resp. JR en AB), ook op andere plaatsen: 4 en 5-4 1 ex, De Muy (resp. (AB en SBB) en 22-4 1 ex. roepend Ceres (CS).

Ooievaar - 23-5 3 exx. over Rozendijk ZW (FM); 's avonds 2 exx. geruime tijd foeragerend in lang gras achter de Ruige Hoek (kennelijk is het derde ex. doorgevlogen). De volgende morgen waren de dieren verdwenen (AD&SD). Ze droegen geen ringen en het waren dus zeker echte wilde exx.

Sneeuwgans - 17-5 1 ex. blauwe fase Grote Vlak (AB). Ongetwijfeld een ontsnapt ex. zoals ook de Canadese gans die samen met een Canadese gans bastaard geregeld boven het zuidelijk duingebied vloog (uit kinderboerderij).

Rotgans - 6-5 1 ex. 'witbuik' De Schorren (RH).

Nijlgans - in april en mei diverse exx. Ontsnapte of verwilderde exx.

Rosse stekelstaart - vanaf 18-4 tot tenminste 21-5 1 m. ex. op de Geulplas (of Horsmeertje). Dit is een Amerikaanse soort die in Engeland in verwilderde staat broedt. Het wordt zo langzamerhand een rommeltje in watervogelland!

Smient - op 29-4 verdwenen de laatste uit het Grote Vlak (SBB). Die dag was er nog een m. ex. op Zeeburg (VWG-P), 30-4 nog 5 exx. Waalenburg (VWG-P).

Zomertaling - ettelijke waarnemingen uit het zuidelijk duingebied (de 1e op 12-4); verder op 19-4 1 m. ex. bij De Robbejager (RW) en 11-5 en 12-5 1 paar in Zandkes (resp. PW en FM). Dit laatste 'riekt' naar een broedgeval in die omgeving.

Toppereend - 19-4 3 Z en 1 N paal 15 (FM). Een heel laat geval is 22 en 23-5 1 m. ex. Wagejot (resp. FM&CR en JR). Zie echter opmerking bij IJseend!

IJseend - zéér laat is 31-5 1 m. ex. in zomerkleed Nioz-wadje (CS). Mogelijk is dit hetzelfde ex. dat in de 2e meiweek op het Marsdiep werd gezien. Op 3-6 was het dier nog bij 't Horntje (G. Cadée), op de 4e kwam de aap uit de mouw toen hij verzwakt en doorweekt op EcoMare werd gebracht: gezien toestand van poten en vleugels zeer waarschijnlijk een 'opvangdier' dat in een of ander asiel kennelijk voor 'gezond' werd verklaard en aan het ruime sop werd toevertrouwd. Ten onrechte, maar ja de zomer staat voor de deur.... Er wordt wat afgesold met die arme beesten! Op EcoMare is hij de volgende dag gestorven. Late waarnemingen van zeevogels hebben dus al gauw een verdacht, d.w.z. niet-natuurlijk tintje.

Grote zeeëend - 30-4 1 m. ex. bij IJzeren Kaap (VWG-P).

Brilduiker - de laatste waarnemingen waren op 6-5: 1 v. ex. Roggesloot (RH) en 1 v. ex. De Geul (SBB).

Middelste Zaagbek - meiwaarnemingen: 26-5 1 v. ex. De Mok en 31-5 2 v. exx. Nioz-wadje (CS).

Wespendief - de 1e waarneming op 12-5 1 ex. over Westerdunen (SBB, ook Egge Boerma), 14-5 1 ex. NO Bleekersvallei (CR), 22-5 1 ex. NO De Muy (PW&AD), 23-5 totaal tenm. 9 exx. NO Bollekamer (J. Witte). Ook op andere plaatsen werden op deze dag veel exx. gezien (1-6 exx.). Grottendeels dezelfde? 27-5 2 exx. De Geul (SW). Totaal dus tenminste 14 exx.

Zwarte wouw - 30-4 1 ex. Z Eyerlandse Duinen (CvS), 1-5 (mogelijk zelfde) ex. Waalenburg (GW), 30-5 1 ex. Westerduinen (K.Brass).

Rode wouw - 2-4 2 exx. N Bollekamer (AD&SD), één ex. werd daar ook gezien door B.Bos en boven de Staatsbossen door FM&CR, 3-4 2 exx. N paal 15 (FM&CR), 4-4 1 ex. De Geul (B.Bos) en 1 ex. W Rozendijk (FM&CR), 26-4 1 ex. ZW Zanddijk (WE). Daarna nog enkele vogels eind mei: 23-5 1 onvolw. ex. op 3 verschillende plaatsen gezien en 24-5 1 ex. De Geul en 1 ex. H.Nieuwland (resp. AB en CS), 25-5 tenslotte nog 1 ex. De Geul (AB). In april totaal tenminste 6 exx. en in mei 3 exx.

Slangenarend - 19-5 1 ex. 's avonds naar ZW over de Ruige Hoek (AD&SD). Dit zou een nieuwe soort voor Texel zijn!

Grauwe kiekendief - toch weer enkele waarnemingen: 24-4 1 v. ex. nrd. van De Koog (WE), 29-4 1 v. ex. De Slufter en 30-4 1 v. ex. Mokbaai (VWG-P).

Havik - 1-5 1 v. ex. boven Staatsbossen (VWG-P) en

23-5 1 ex. N Bollekamer (J.Witte). Ook uit andere jaren hebben we enkele meiwaarnemingen van kennelijk rondzwervende exemplaren.

Sperwer - nog 2 meiwaarnemingen: 12-5 1 m. ex. Staatsbos (J.Kuypers) en 18-5 1 v. ex. Ruige Hoek (SD).

Buizerd - totaal tenminste 9 meiwaarnemingen, vooral tussen 20 en 26-5, de laatste op 29-5.

Steppenbuizerd - dit is de oostelijke ondersoort van de buizerd, goed herkenbaar aan z'n meer roodbruine verenkleed; 22-5 1 ex. NO Rozendijk (FM) en 1 ex. NO aldaar (CR), 23-5 1 ex. NO Heidehof en 1 ex. NO Grote Vlak (CR), waarschijnlijk heeft een deel van de bij Buizerd genoemde waarnemingen ook betrekking op deze ondersoort.

Ruigpootbuizerd - er bleef weer een ex. tamelijk lang hangen: 23-4 nog aanwezig in De Slufter (SBB).

Visarend - 19-4 1 ex. Z de Mok (CS); van 6-5 (?) tot 17-5 1 ex. pleisterend op Texels zuidpunt, ook veel doortrek: van 13-5 tot en met 18-5 vrijwel dagelijks met max. 3 op één dag en in totaal tenm. 9 verschillende exx. laatste waarneming op 23-5 2 exx. N Bollekamer (J.Witte).

Roodpootvalk - 9-5 2 exx. v-kleed De Muy (PW), 13-5 1 ex. Eyerland (PP) en 22-5 1 ex. N Vuurtoren (H.ter Haar e.a.) en 1 v. ex. bij De Koog (FM). In het zuiden van ons land werden er nog veel meer gezien.

Smelleken - twee aprilwaarnemingen en drie meiwaarnemingen, de laatste op 13-5: 1 ex. Westerduinen (LD).

Boomvalk - 1e waarneming: 18-4 roepend ex. Staatsbos (AD); ook FM nam de soort die dag aldaar waar.

Slechtvalk - 2-4 1 ex. Molenkil (DS).

Griël - 3-5 1 ex. Duinpark (AD & H. Hoek). Zie elders in deze Skor.

Strandplevier - zo schaars dat alle gegevens het vermelden waard zijn: 26-4 2 exx. bij AOK (CS) en 30-4 2 exx. De Slufter (VWG-P).

Morinelplevier - 5-5 2 exx. De Slufter (SBB) en 11-5 1 m. + 1 v. ex. Muyweg (SBB). In mei in de grote polders alle min of meer kale akkers grondig met de kijker af-speuren wil wel eens morinellen opleveren; het is alleen zulk saai werk.

Zilverplevier - een redelijk hoog aantal in De Slufter op 18-5: ca. 500 exx. (SBB).

Kievit - Ook zo'n gewone soort mag wel eens genoemd worden: 25-5 al weer 13 exx. pleisterend in Bleekers-vallei (LD). Voor hen was het broedseizoen waarschijnlijk alweer ten einde....

Kleine strandloper - 12-5 1 ex. Mokbaai (AB), 15-5 1 ex. Wagejot (FM) en 12-5 2 exx. Mokbaai (FM & E.Menk-veld).

Temmincks strandloper - 24-5 2 exx. zomerkleed Wage-jot (RH).

Breedbekstrandloper - 22-5 1 ad. ex. zomerkleed Wage-jot (CR & A.Binsbergen) en 23-5 1 ex. Mokbaai (FM).

Rosse grutto - de gebruikelijke sterke trek in mei waarbij geregeld troepjes op de weilanden worden gezien; op 18-5 ca. 1500 exx. De Slufter (SBB).

Regenwulp - le waarneming: 13-4 2 exx. fouragerend op Noordvlak (AD). Dit is zeker niet vroeg. 18-4 10 exx. weilanden Staatsbossen (FM) en 30-4 13 exx. Grensweg (RW) zijn de hoogste aantallen bijeen; vooral vanaf 29-4 tot half mei vrijwel dagelijks doortrekkend te zien en vooral te horen.

Zwarte ruiter - le waarneming 11-4 1 ex. zomerkleed Waalenburg (RH).

Groenpootruiter - le waarneming 25-4 1 ex. Grote Vlak (AD), dit is niet vroeg! Grotere aantallen op 27-4 10 ex. De Mok (CS), 29-4 10 ex. wad bij Cocksdorp en 6-5 ca. 50 exx. aldaar (beide CvS).

Witgatje - le waarneming 14-4 1 ex. overvliegend De

Ruige Hoek (AD). Dit is weer niet erg vroeg!

Bosruiter - le waarneming 30-4 2 exx. Wagejot en 2 exx.

Dijkmanshuizen (VWG-P). Grotere aantallen: 7-5 6 exx.

Waalenburg (CvS) en 7-5 5 exx. Grote Vlak (SBB).

Oeverloper - Eerst een rectificatie: de waarneming van 20-2 (zie Waarnemingen nr. 38) is alleen 'op papier ontstaan' bij de samensteller en dient dus te vervallen!

Vooral vanaf half mei sterke trek: 15-5 36 exx.(!)

bijeen Zandkes, 3 exx. IJzeren Kaap, 5 exx. Wagejot en

1 ex. Rozendijk (FM), 16-5 8 exx. rond boerderij De

Kroontjes (AD&SD).

Kleine jager - 10-4 1 ad. donkere fase paal 15 (FM).

Grote jager - 25-4 1 ex. t.p. paal 15 (FM).

Zwartkopmeeuw - 7-5 2 exx. op Texels noordpunt (DBA), en van 2-5 t/m 25-5 op 6 dagen 1 of 2 exx. Westerduinen (LD).

Dwergmeeuw - 8 waarnemingen van eind maart tot 18-5 (1 2ekj ex. Mokbaai (CS)). Veel trek op 10-4: 174 N paal 15 (FM).

Grote stern - le waarneming wordt 27-3 3 exx. winterkleed nabij Vuurtoren (BL). Zie waarnemingen nr. 38.

Witwangstern - 3-5 1 ex. zomerkleed Grote Vlak (AB).

Er is van Texel slechts een drietal waarnemingen bekend de laatste in 1957!

Zwarte stern - al op 28-4 1 ex. boven 't Molengat (J. van Dijk), van 8-5 t/m 23-5 7 waarnemingen met totaal 18 exx. boven de duinmeren en De Slufter.

Tortelduif - le waarneming 19-4 1 ex. Heidehof (AD&SD); slechts uit 2 jaren heb ik vroegere data (14-4-71 en 18-4-87), vanaf 24-4 meer en ook koerend.

Koekoek - le waarneming 22-4 1 ex. De Muy (AB); niet vroeg!

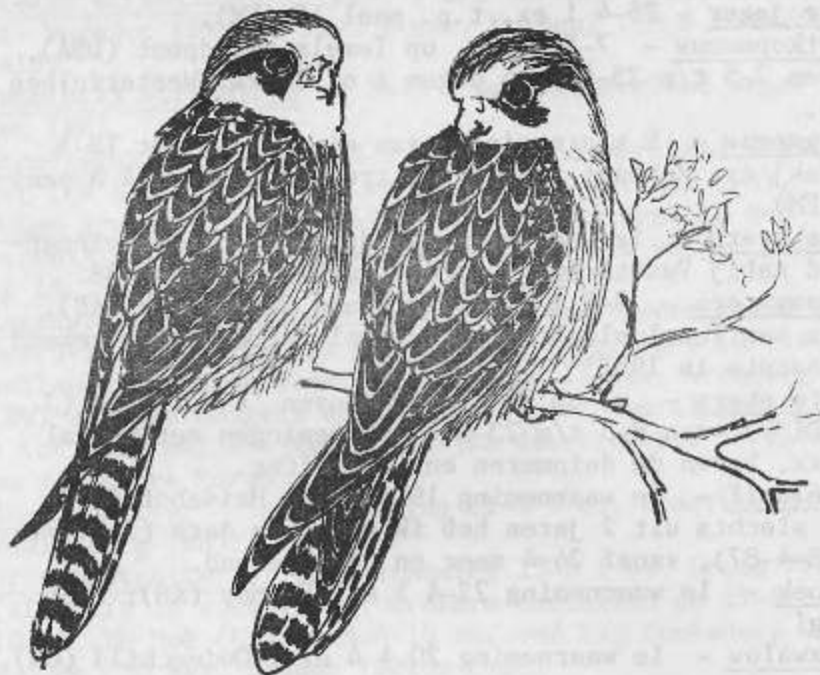
Gierzwaluw - le waarneming 20-4 4 exx. Oudeschild (GW),

op 23-5 sterke doortrek: ca. 100 exx. NO in $\frac{1}{2}$ uur
Kampeersnol (FM).

Bijeneter - 25-5 7 exx. Oosterend (During en Tiedeman). Verder geen meldingen van Texel.

Hop - 2-5 1 ex. Californiëweg (FM).

Draaihals - 21-4 1 ex. erfbosje bij Ottersaat (RW),
27-4 1 ex. gemaal De Cocksdorp (Heida) en 10-5 1 ex.
De Geul (SBB).

de Roodpootvalken van De Muy

Zwarte specht - in april en mei bijna dagelijks, vooral
gehoord, Staatsbossen. Er zijn géén aanwijzingen dat er
een 2e ex. (vrouwje) is.

Kuifleeuwerik - van 3 tot tenminste 11-4 1 ex. Den Burg
(K.Druif e.a.). De laatste Texelse waarneming dateert
uit 1980 (18-4)!

Kalanderleeuwerik - 16-5 1 ex. De Muy (PW). Een nieuwe
soort voor Texel en het zou de 2e erkende waarneming voor
Nederland kunnen worden.

Strandleeuwerik - 14-5 1 ex. Westerduinen (K.Brass).
Héél laat. Alleen in 1966 later toen zouden 2 exx. tot
12 juni in De Slufter gebleven zijn.

Oeverzwaluw - 16-4 45 exx. boven Muyplas (AB).

Boerenzwaluw - le waarneming 4-4 1 ex. Spang (H.van Sam-
beek).

Boompieper - le waarneming 11-4 zing. ex. St.bos(AD).

Vooraf in de eerste 2 weken van mei flinke doortrek: tot
16-5 dagelijks enkele en max. 8 exx. Ruige Hoek (AD&SD).

Roodkeelpieper - 3-5 en 13-5 1 ex. Westerduinen (LD).

Engelse gele kwikstaart - 27-4 2 m. en 1 v. ex. De
Ruige Hoek (AD&SD), daarna nog 5 waarnemingen met in
totaal 12 exx.

Noordse gele kwikstaart - 6-5 1 ex. Stengweg (CvS), 15-5
1 ex. IJzeren Kaap en 16-5 7 exx. nabij Den Hoorn (FM).

Balkan gele kwikstaart - 6-5 1 ex. Stengweg, samen met
7 'engelsen', 1 'noor' en ca. 20 'gewone' gele kwikken
(CvS). Dit zou de eerste Texelse waarneming zijn!

Nachtegaal - le waarneming: 17-4 zang St.bos (AD met
(VWG-T))

Zwarte roodstaart - een reeks aprilwaarnemingen, ook
van zingende mannetjes, die niet altijd persé op een
broedgeval behoeven te duiden.

Gekraagde roodstaart - 8-4 1 v. ex. Vuurtoren (B.Bos),
voor Texel extreem vroeg, verwarring met bleek v. van

de Zwarte roodstaart? Daarna pas op 18-4 eerstvolgende waarneming: zang Staatsbos (AD).

Paapje - le waarneming op 18-4 1 ex. Bleekersvallei (SBB). Vooral midden mei veel trek: 14-5 9 exx. De Ruige Hoek (SD&AD) en 16-5 tenm. 8 exx. weilanden rond Den Hoorn (AD&SD).

Roodborsttapuit - een hele reeks waarnemingen in april en mei die vaak op broedgevallen zullen duiden!

Beflijster - le waarneming op 9-4 1 m. ex. De Ruige Hoek (AD). Daarna tenminste 24 waarnemingen met in totaal 61 exx. De laatste op 23-5 1 ex. Binnenvlak (LD).

Kramsvogel - nog laat in mei enige doortrek, de laatste op 23-5 1 ex. Noordvlak (LD).

Sprinkhaanrietzanger - le waarneming op 15-4 zang De Slufter (SBB).

Rietzanger - 25-4 zang Bollekamer (AD). Niet vroeger?

Bosrietzanger - le waarneming op 20-4 zang De Geul (SW). Extreem vroeg. Vroegste waarneming op Texel was 29-4 (en dat was al vroeg).

Kleine karekiet - le waarneming op 21-4 De Muy (AB).

Spotvogel - le waarneming op 10-5 zang De Ruige Hoek (AD&SD). Niet erg vroeg!

Braamsluiper - le waarneming 19-4, zang De Ruige Hoek (SD).

Grasmus - le waarnemingen op 18-4: 1 ex. De Geul en 1 ex. W'duinen (SBB) en zang De Muy (AB).

Tuinfluit - le waarneming 19-4 1 ex. Rozendijk (FM). Vroeg, pas op 26-4 le zang Staatsbos (AD).

Zwartkop - le waarneming op 12-4, zang St'bos (AD).

Fluiter - le waarneming op 26-4, zang St'bos (AD). Dit voorjaar bijzonder sterke doortrek, veel waarnemingen, ook buiten Staatsbossen. Begin juni zeker een 20-tal territoria aanwezig.

Fitis - le waarneming op 6-4 1 ex. De Geul en 1 ex. Westerduinen (SBB).

Grauwe vliegenvanger - le waarneming: 29-4 1 ex. Eyerlandse Duinen (VWG-P), pas op 8-5 le zang St'bos (AD). Zoals bij veel zangvogels doortrek gedurende de hele maand mei: 27-5 1 ex. Bleekersvallei (LD).

Bonte vliegenvanger - le waarneming 16-4 1 m. ex. De Muy (AB), vanaf die datum totaal tenminste 31 exx. gemeld, waarvan op 9-5 ca. 15 rond Vuurtoren (FM). Heel wat exemplaren behoorden tot de zwarte scandinavische vorm. Afgezien van het zingende m. ex. in het St'bos, de laatste waarneming op 23-5 1 m. ex. De Ruige Hoek (AD). Baardmannetje - geregeld in De Geul e.o. (broedvogels), buiten dit gebied: 19-4 v. ex. Molenkil (DS).

Wielewaal - le waarneming 1-5 1 m. ex. Fonteinsnol (VWG-P); relatief veel dit voorjaar: tot 31-5 13 gevallen, deels mogelijk betrekking hebbend op broedgevallen.

Grauwe klauwier - 11-5 1 m. ex. De Ruige Hoek (AD&SD), 12-5 1 m. ex. EcoMare (AD&SD), daarna nieuwe influx vanaf 22-5: v. ex. Bleekersvallei (LD), 23-5 1 m. ex. Loodsmansduin en 24-5 1 m. ex. De Geul (beide SW).

Roek - 3-4 1 ex. N paal 15 (FM) en 1 ex. (zelfde?) Muyweg (AB).

Keep - 16-5 1 ex. roepend Ruige Hoek (AD&SD). Laat!

Sijs - 21-5 2 exx. Staatsbos (AD) kan op broeden duiden.

Roodmus - 23-4 1 pr. Den Burg (G Combé); gezien de extreem vroege datum ligt het voor de hand te denken aan ontsnapte (eventueel mexicaanse) roodmussen! Op 25 en 26-5 zingend m. ad. ex. De Muy (D. Imhof).

Sneeuwgors - laatste waarneming op 6-4: 1 ex. Sebastopol (PP).

Geelgors - 8-5 zingend ex. Westerslag (VWG-T), 10-5 1 zingend ex. aldaar en zang bij Huusie van Hannes (WE). De laatste Texelse voorjaarswaarnemingen dateren uit 1984!

Met dank aan de volgende inzenders: AB=Arend van Bemmél,
AD&SD&LD zijn Adriaan, Sytske en Lieuwe Dijkse, WE=Wilma
Eelman, RH=Ron v. Houwelinge, BL=Bob Loos, FM=Fritsjan
Maas, CR=Cees Roselaar, JR=Jowi de Roever, PP=Piet Postma,
CS=Cor Smit, DS=Dick Schermer, CvS=Carlo v. Seggelen,
GW=Giel Witte, PW=Peter v.d. Wolf, RW=Richard Witte en leest
best SW=Sjors Wintermans. Bovendien DBA=Dutch Birding
Association, SBB=Staatsbosbeheer en de vogelwerkgroepen
De Peel (VWG-P) en natuurlijk Texel (VWG-T).

nieuwe waarnemingen gaarne inleveren/inzenden tot 1 au-
gustus a.s. bij Adriaan Dijkse, Rommelpot 7, 1797 RN
Den Hoorn (02226-231 of 02228-741).

